

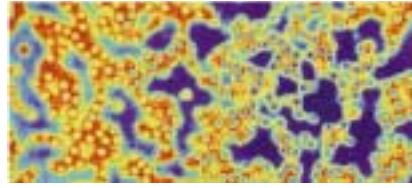
Bulgaristan'daki Polio Vakaları Alarm Veriyor

Bulgaristan'da iki yıllık bir aradan sonra iki yeni polio (çocuk felci) vakasına rastlanması, bir zamanların korkulu hastalığı çiçek gibi bu hastalığı da yeryüzünden silmeye hazırlanan Dünya Sağlık Örgütü'nü (WHO) telaşlandırdı. Mart ayı içerisinde Bulgaristan'ın Burgaz limanında küçük bir kızın felç olmasının ardından aynı bölgede 11 Mayıs tarihinde başka bir vakaya rastlanıldığı sağlık yetkililerince doğrulandı. WHO yetkilileri, artan vakaların çocuk felcine karşı dünya çapında enerjik bir mücadelenin gereğini ortaya koyduğunu vurguluyorlar. İki polio vakasının bir salgın endişesine yol açmasının nedeni, virüsün bulaştığı 100, hatta daha fazla kişiden ancak birinin felç olması. Çoğu kez hastalık daha hafif ve geçici semptomlarla seyrediyor. Bunun anlamı da farkında olmadan pek çok kişiye hastalığın bulaşmış olabileceği. Bulgar ve WHO yetkililerini endişelendiren başka bir nokta da, hastalığa da-

ha önce başka bazı yerlerde görüldüğü gibi aşının değil, doğal bir virüsün neden olması. Virüsün Hindistan kaynaklı olduğu bildiriliyor.

Bulgaristan'da çocuk felci kurbanlarının her ikisi de Roman toplumu üyesi. Romanların gezgin yaşam biçimleri, aşılamaı güçleştiren bir unsur.

Buna karşın WHO, önümüzdeki haftalarda salgın bölgesinde bulunan 130 000 Roman çocuk ile, 7 yaşın altındaki yüz binlerce Bulgar çocuğu kapsayan bir aşılama kampanyasını gerçekleştirmeyi planlıyor.

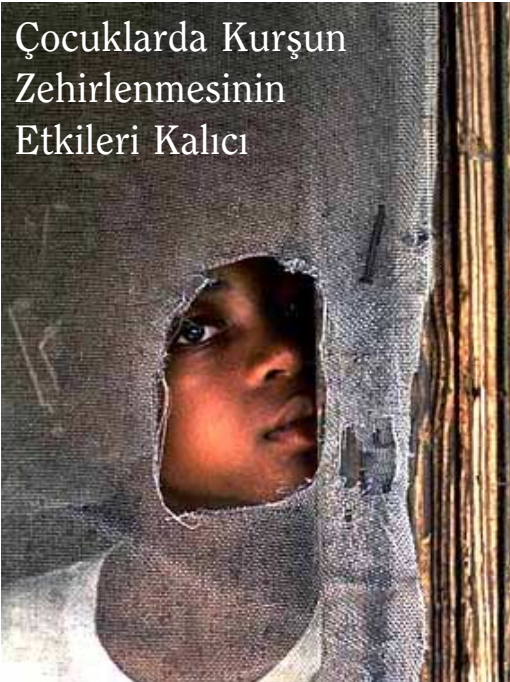

WHO'nun Kopenhag'daki polio eradikasyon yetkilisi George Oblapenko'ya göre Bulgaristan'daki vakalar yalnızca etkili aşı kampanyaları yürütülmesinin değil, aynı zamanda hastalığın uzun süre görülmediği bölgelerde de tarama faaliyetlerinin ihmal edilmesi gerektiğini ortaya koyuyor. "Çünkü" diyor Who yetkilisi, "eğer bazı nüfus gruplarını korumazsanız, ithal virüs bir delik bulup oradan vurur". Burgaz'da Mart ayında felç olan

kız çocuğu aşı yapılmadığı için hastalanmış. Aşı yapılmamasının nedeniyse, doktorunun aşındaki virüs dokularının bile zayıf bünyeli çocukta hastalık yapabileceğinden çekinmesi. WHO, 2005 yılı dolaylarında çocuk felcinin ortadan kalktığını ilan etmeyi planlıyordu. Bu tarihten sonra da, kuramsal olarak artık gerek kalmamış olan aşılama kampanyalarına aşamalı olarak son verilecekti. WHO'nun programına göre önce bazı bölgelerin poliodan arındırılmış bölge olarak ilan edilmesi gerekiyor. Bulgaristan'daki vakalardan önce Avrupa'nın 2002 yılında bu statüyü kazanması planlanıyordu. Oblapenko, Bulgaristan'daki vakaların yerli olmayıp, "ithal edilmiş" bir virüsten kaynaklandığına işaret ederek, Avrupa'nın biraz gecikmeyle olsa da "temiz" sertifikasını alabileceği görüşünde. Daha önce Karayibler'de Dominik Cumhuriyeti ve Haiti'de ortaya çıkan ve aşılarıdaki virüslerin güçlenip yabani türlere dönüşmesiyle ortaya çıkan vakalarsa (Bkz. Bilim ve Teknik, Sayı 398, S.15), aşılama kampanyalarının daha bir süre devamının kaçınılmaz olduğunu ortaya koyuyor.

Nature, 24 Mayıs 2001

Çocuklarda Kurşun Zehirlenmesinin Etkileri Kalıcı

Amerikan kentlerinde yoksul mahalle evlerinin dökülen boyalarındaki kurşun, erken yaşlarda bu ağır metale maruz kalan çocuklarda kalıcı beyin hasarı meydana getiriyor. Amerikalı tıp uzmanları, yetişkinlerde kurşun zehirlenmesini tedavi eden bir ilacın, çocuklarda işe yaramadığını bildiriyorlar. Çevresel Sağlık Bilimleri Ulusal Enstitüsü'nden Walter Rogan ve araştırma ekibi, çeşitli kentlerdeki yoksul ailelere mensup emekleme çağında 780 çocuğun gelişimini incelemişler. İzlenen çocukların kanlarında yüz mililitrede 20-44 mikrogram arasında kurşun saptanmış. Oysa Aynı miktar

kan içinde 5 mikrogram kurşun bile okul çağındaki çocuklarda ciddi öğrenme sorunlarına yol açıyor. Deneyde çocukların yarısına succimer adlı, kurşunu vücuttan atan bir ilaç, öteki yarısınaysa etkisiz bir solüsyon verilmiş. Üç yıl sonra ilaç tedavisi uygulanan çocukların kanlarındaki kurşun miktarında yüzde 4.5 oranında bir azalma görülmüş, ama zeka düzeylerinde herhangi bir ilerleme belirlenmemiş. Rogan'a göre zehirlenmeler, büyük ölçüde 1960'larda yapılan eski evlerin pencere ve kapılarına uygulanmış, ancak zamanla kuruyup dökülen kurşunlu boyadan kaynaklanıyor. Emekleyen çocuklarsa zehiri yerde bu boyaların karıştığı tozu yutarak, ya da toza bulaşmış yiyecekleri yiyerek bedenlerine alıyorlar.

New Scientist, 19 Mayıs 2001